Igra, zabava in preceljevanja mera jezika

Dragi vzgojitelji, drage vzgojitelji!

Otroci so vedno radovedni in željni znanja. Želijo se čim več naučiti oz. spoznati, pridobiti izkušnje in razumeti nove stvari. Vsak dan znova se srečujejo z nepozznanimi besedami, nenavadnimi črkami, napetimi zgodbami, smešnimi pesmimi in rimami ... Na kratko: spoznavajo čudovit svet jezikov v vseh njegovih oblikah in možnostih.

... Jezik

Jezik je odločilna in ključna prvina v življenju vsakega človeka. Kdor se že v zgodnjem otroštvu nauči uporabljati orodje, ki mu pravimo jezik, ima boljše možnosti za uspeh in poznanje na trgu dela. Jezik pa niso zgolj uporabna orodja: spodbujajo domišljijo in ustvarjalnost ter odpirajo vrata do kultur, ljudi in sveto.

... PUMA

S tem zlozljivim plakatom vam želimo pokazati, kako lahko skozi igro zavestno ustvarjate možnosti za izražanje, ki jih lahko vključite v vsakdan v vrtcu.

... Vrtec

Poleg doma je vrtec tista izobraževalna ustanova, ki položi temeljni kamen, na katerem otroci postopoma gradijo svoje jezikovne sposobnosti. Vzgojitelji s predanim delom otrokom pomagajo ter jih spodbujajo pri njihovem razumevanju in učenju.

... Šola

Prvošolčki pri učenju še zalaèé niso zaèetniki. Otroci se ogromno naučijo že v vrtcu in doma ter to znanje prinesejo v šolo. Se posebej radi in uspešno se učijo, če cenimo njihovo znanje in sposobnosti.

Poleg igre PUMA dobijo otroci tudi »Mali drevnik učenja jezikov«. Opazovanja jezikovnega napredka ni zanimivo zgolj za vzgojitelje, učiteljev in strašev, temveč predvsem za otroke. Tako lahko takoj vidijo: »To sem znal, ko sem bil star pet let. Sedaj znam že veliko več.« To jim vije veliko samozavestí

... Starši

Prosimo vas, da na plakat opozorite tudi starše in jih spodbudite, da skupaj z otroki izpolnijo temu namenjene strani in tudi doma igrajo igro PUMA. Hvala!

Vam in otrokom želimo veliko veselja pri igranju in klepetanju!

! *Nosvet: Zal smo morali plakat natisniti na zelo tanek papir. Da bo igrina plošča bolj stabilna, vam svetujemo, da en izvod plakata nalepite na trd karton oli ga dostе plastificirati v trgovino.*

Se è spomladi, takrat v vrtcu ...

Ime mi je

Moje ime pomeni

Starši so zame izbrali to ime, ker

To sem jaz (ko sem imel ___ let):

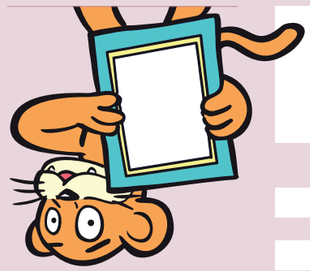

Vem, da je na svetu veliko jezikov. Poznam te jezike:

Doma govorim

V vrtcu govorim

Želim se naučiti ... , ker...

Moja najljubša beseda je ... , ker ...

Moja najljubša knjiga je ... , ker ...

Najrajše (se) igram ... , ker ...

! *Spomini so nekaj zelo osebnega in vsak od nas v srcu hrani najrazličnejše vise in dolžnosti. Želimo si, da bi bil plakat PUMA za otroke trajen spomin na čas v vrtcu, zato smo nekatere strani oblikovali tako, da jim lahko vsak otrok dodo želene besede oli risbe.*

Pri izpolnjevanju plakata otroci potrebujejo sogovornike, ki jih podprtojo in si vzamejo čas ter se z njimi pogovorijo o njihovih doživljih, najljubših stvareh in zanimanjih.

V vrtcu sem se velko učil/ zam ...

... pripovedoval o tem, kaj sem doživel in videl.

... pozdravil, se zahvalil in za nekaj prosil.

... prepoznal in poimenoval neka črk.

... opazoval sliko- nico in povedal zgodbico.

... povedal neka besed v različnih jezikih.

... povedal rime.

... povedal, kako sem.

... poiskal na zloge svojega imena ali drugih besed.

... postavil prepostavljanja in nanje odgovoril.

... zaigral vloge in se igral igleda- liščе.

... povedal nekaj o sebi in svoji družini.

... peti pesmi.

... povedal, kaj potrebujem, kaj imam rad in česa ne maram.

... ponovil besede, ki jih slišim.

! *S to strnjeno zelimo otroke spodbudit k temu, da razmišljajo o svojih jezikovnih sposobnostih. Samoocenjevanje in prepoznavanje lastnih kepost sta pomembni sposobnosti, ki nas spremljajo skozi vse življenje in sta zaželeni tako v šoli kot na trgu dela. Zaradi tega ni nikoli prezgodaj, da začnemo ti veščini uti.*

Otroci so ponosni, če lahko pokažejo, kaj že znajo. Tako postajajo samozavestnejši in dobijo veče zoupanje vase ter lahko kot prvošolci v razredi vstopijo z veseljem, prepričanjem vase in radovednostjo. Morda bodo plakat celo želeli nesti na vpis s šolo oli ga on pri šolski dan pokazati učitelju oz. učiteljici.

***Za boljšo ponazoritev jezikovnega napredka smo pred dejavnostmi naredili kroge, ki naj jih otroke zopoln,** če mem, do neko dejavnosti že obvlado.*

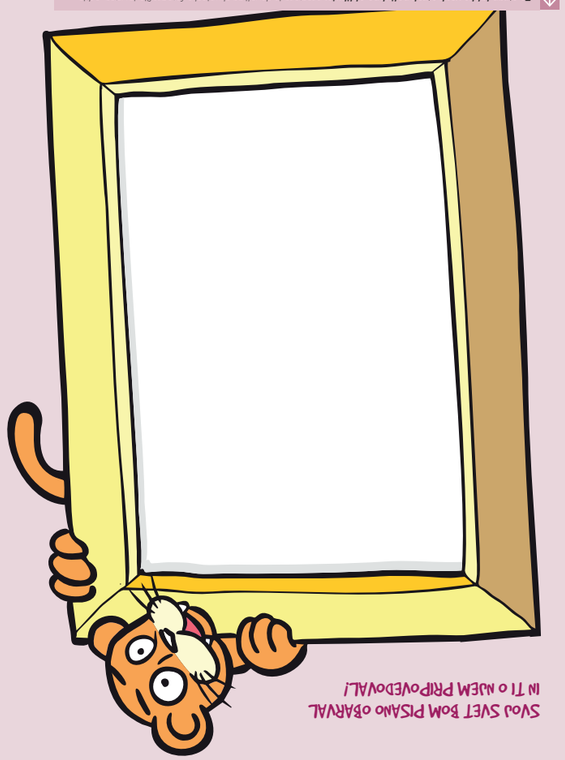

! ***To stran lahko vsak otrok poljubno oblikuje:** prostora je dovolj za skupinsko fotografijo iz vrtca, odtis roke, tisto in še veliko drugega. Mej domišljija ne pozna meje! Ce ustvarjalno delo poteka med pogovorom, je še toliko boljše.*

Svoj svet bom pisano obarval in to n mem pripovedoval!

Kolofon

ÖSZ Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum

Bundesministerium Bildung, Wissenschaft und Forschung

MEDIENINHABER UND HERSTELLER

Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum
Geschäftsführung: Gunther Abuja
A-8010 Graz, Hans Sachs-Gasse 3/I
Tel.: +43 316 824150-0, Fax: +43 316 824150-6
office@oesz.at, www.oesz.at

EINE INITIATIVE DES

Bundesministeriums für Bildung, Wissenschaft und Forschung
A-1010 Wien, Minoritenplatz 5
www.bmbwf.gv.at

Alle Rechte vorbehalten. © Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum, Graz 2018.
Letzter Zugriff auf die angegebenen Links: 27. September 2016.

Ta plakat je po naročilu avstrijskega Zveznega ministrstva za izobraževanje (BMBWF) in s pomočjo mesta Dunaj ter zveznih dežel Zgornja Avstrija, Salzburg in Štajerska razvila delovna skupina pod vodstvom jezikovnega centra Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum (ÖSZ).

Vodja vsebin in uredništvo::

Gabriele Bäck, Charlotte Bühler Institut für praxisorientierte Kleinkindforschung & Kirchliche Pädagogische Hochschule Wien/Krems

Manuela Burtscher-Ebner, Praxisvolksschule der Pädagogischen Hochschule Wien

Daniela Gronold, Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung

Birgit Javernik, Kindergarten Josef-Huber-Gasse (Graz)

Katrin Zell, MA 10 – Wiener Kindergärten/ Referat „Sprachliche Bildung"

Vodja vsebin in uredništvo:
Karin Weitzer, ÖSZ

Ilustracije:
Eric Chen

Zasnova in oblika:
Kontraproduktion Gruber & Werschitz OG

Posebna zahvala gre številnim critical friends iz mreže PUMA, ki projekt že od začetka spremljajo z velikim zanimanjem in ga neprestano bogatijo s svojimi povratnimi informacijami.

Oberösterreich · Land Salzburg · Das Land Steiermark · Kinder Tirol

Kmalu grem v šolo!

Žalost in veselje ... Tako pogosto opisujemo prehod v novo življenjsko obdobje. Enako je otrokom, ki gredo prvič v šolo: veselijo se nečesa novega, hkrati pa se morajo posloviti od ljubih ljudi in krajev. Občutki razburjenja, veselega pričakovanja in tudi strahu so nekaj povsem naravnega.

Kaj lahko storimo, da bodo na prvi šolski dan oči otrok žarele od veselja? Vzemimo si čas, prisluhnimo jim ... in se veliko pogovarjajmo!

Priprave in krepitev samozavesti

Nepoznanih stvari se pogosto bojimo, zato dobre priprave otrokom precej olajšajo pot v novo življenjsko obdobje. Dobre priprave ne pomenijo, da naj otroci že pred vstopom v šolo vadijo branje, pisanje in računanje – gre za to, da okrepimo otrokovo samostojnost in samozavest.

»Česa se bom naučil v šoli?«, »Bom našel nove prijatelje?«, Kakšna bo učiteljica oz. učitelj?«, »Kakšen je razred?«. Otrokom se poraja veliko vprašanj in ugaja jim, če lahko o njih govorijo.

Vstop v šolo ni začetek – je le prehod

Ker si želimo, da bi bil prehod iz vrtca v osnovno šolo čim lažji, tako vrtci kot osnovne šole vse bolj aktivno sodelujejo. Na tak način vzgojitelji in učitelji spoznavajo drug drugega in temu prilagodijo vsakdanjik v vrtcih in šolah ter tudi jezikovno izobraževanje.

Otroci se razlikujejo in gredo tudi pri učenju jezikov svojo pot ...

... včasih je ta pot daljša, ampak šteje le to, da na koncu dosežejo cilj!

Pogovor zbližuje ljudi ...

... to velja za otroke, vzgojitelje, učitelje in tudi starše.
Torej: Razgrnite plakat in začnite klepetati!

Dodatne informacije in gradivo (v nemškem jeziku)

www.sprich-mit-mir.at

www.schule-mehrsprachig.at

www.okay-line.at/deutsch/okay-programme/elternratgeber

Bundesländerübergreifender BildungsRahmenPlan für elementare Bildungseinrichtungen in Österreich
(Inštitut Charlotte Bühler po naročilu zveznih dežel Republike Avstrije, 2009)

Bildungsplan-Anteil zur sprachlichen Förderung in elementaren Bildungseinrichtungen
(Inštitut Charlotte Bühler po naročilu BMUKK (avstrijskega Zveznega ministrstva za šolstvo, umetnost in kulturo), 2009)

Modul für das letzte Jahr in elementaren Bildungseinrichtungen. Vertiefende Ausführungen zum Bundesländerübergreifenden BildungsRahmenPlan
(Inštitut Charlotte Bühler po naročilu BMWFJ (avstrijskega Zveznega ministrstva za gospodarstvo, družino in mladino), 2010)

Leitfaden zur sprachlichen Förderung am Übergang vom Kindergarten in die Grundschule
(Inštitut Charlotte Bühler po naročilu BMBF (avstrijskega Zveznega ministrstva za izobraževanje in raziskovanje), 2014)

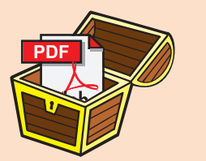

Povezavo do omenjenih dokumentov najdete na
www.oesz.at/puma

Slovenisch

Luaj me mua **ALBANŠČINA**

Hraj sa so mnou **SLOVAŠČINA**

Igraj se z mano
SLOVENSKO

Spiel mit mir **NEMŠČINA**

Gioca con me **ITALIJANŠČINA**

#D! #DeutschFAIRnetzt www.oesz.at

PUMA
Produktiver **U**mgang mit **M**ehrsprachigkeit im **A**lltag von Kindern

Benimle oyna **TURŠČINA**

Igraj se sa mnom / Izpaj ce ca мном **BOSANŠČINA/HRVAŠČINA/ SRBŠČINA**

Play with me **ANGLEŠČINA**

Khel manca **ROMŠČINA**

Játssz velem **MADŽARŠČINA**

/il'ab ma'ï العَب مَعي **ARABŠČINA**

Hraj si se mnou **ČEŠČINA**

(MEINE SPRACHEN)

Joacă-te cu mine **ROMUNŠČINA**

Igraj se s manom **GRADIŠČANSKA HRVAŠČINA**

Produktivno vključevanje večjezičnosti v vsakdan otrok
www.oesz.at/puma

Baw się z nami **POLJŠČINA**

Bundesministerium
Bildung, Wissenschaft
und Forschung

JEZIK POTREBUJE...

Poišči predmet in opiši, kakšen je na dotik.

... GRADIVO & MEDIJE

Otroci svet razumejo.

Izberi si štiri barvice. Kakšne barve imaš v roki? Katera je tvoja najljubša barva?

... RAZNOLIKOST

Življenje je pisano zaradi podobnosti in razlik.

Povej stavek, ki ga morajo drugi ponoviti.

... VZORNIKE

Otroci vse slišijo in veliko posnemajo.

Izmisli si zabavno besedo, ki še ne obstaja.

... ODPRTOST & USTVARJALNOST

Otroci se izražajo na tisoč različnih načinov.

Povej, kaj najraje počneš doma.

... STIK ŽIVLJENJEM

Otroci radi pripovedujejo o sebi in svojih doživetjih.

Zapoj ali zaploskaj svojo najljubšo pesem.

... GLASBO & RITEM

Z glasbo gre vse lažje v uho.

Jezik je ZAČETEK in jezik je CILJ

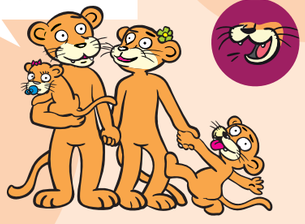

Kako je ime tvojim staršem in prijateljem?

... PRIJATELJI IN DRUŽINA

Skupaj bomo prišli do cilja.

Kako lahko nekoga pozdravimo?

... VSAKDAN

Kar otroci povedo vsak dan, jim ni naporno.

Pokaži neko vajo in jo nekajkrat ponovi, drugi pa bodo šteli, kolikokrat si jo ponovil.

... GIBANJE

zagon, dinamika in gibanje nas bodo navdušili za jezike.

Katera je tvoja najljubša knjiga in zakaj ti je tako zelo všeč?

... PISMENOST

Črke in knjige odpirajo nove svetove..

Kako se imenuje tvoja najljubša jed in kakšen okus ima?

... ZAVEST & POZORNOST

Odkrivajmo svet z izostrenimi čuti.

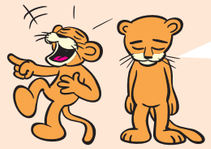

Kako prepoznaš, da je nekdo žalosten ali vesel?

... ČUSTVA

Izražam se tako, kot se počutim.

NAPREJ NA

NAZAJ NA

NAPREJ NA

NAZAJ NA

PUMA

Produktiver **U**mgang mit **M**ehrsprachigkeit im **A**lltag von Kindern

Igra PUMA ustvarja **priložnosti za jezikovno izražanje** ne glede na prvi jezik otroka in s tem krepi njegovo:

- veselje do pripovedovanja, petja in klepetanja,
- samozavest pri govorjenju,
- sposobnost spoznavanja drugih jezikov in
- solidarnost.

Cilj te sodelovalne igre je, da vsi igralci kot ekipa napolnijo **skrinjo** s čim večjim številom jezikovnih zakladov.

Igralci

- Največ 4 otroci.
- Primerno za otroke, ki jim naloge v poljih PUMA pomenijo izziv in jih lahko rešijo.

Pripomočki

- 1 kocka s tremi ali šestimi pikami.
- Igralna figura za vsakega igralca.
- Jezikovni zakladi v obliki stvari, ki jih lahko zbiramo (npr. biseri, školjke, kamenčki) in s katerimi preštejemo, koliko nalog so otroci izpolnili.
- Skrinja jezikovnih zakladov (npr. kartonska ali lesena škatla), kjer zbiramo jezikovne zaklade, ki so jih igralci skupaj priigrali.

Polja z zakladi

- Na vsakem od polj z zakladi da puma otroku nalogo, ki jo mora izpolniti v svojem jeziku.
- Če otrok naloge ne želi izpolniti takoj, prejme v naslednjem krogu še eno priložnost.
- Če na polju z zakladom že stoji igralna figura, igralec svojo figuro postavi poleg nje in izpolni nalogo.
- Za vsako izpolnjeno nalogo igralec prejme jezikovni zaklad, ki ga da v skupno skrinjo z jezikovnimi zakladi.
- Namesto nalog, ki so opisane, se lahko določijo druge primerne naloge.

Druga polja

Oranžna polja: vodijo igralce do cilja.

Modra polja: ko igralna figura pristane na tem polju, skoči naprej do naslednjega polja z zakladom.

Zelena polja: ko igralna figura pristane na tem polju, skoči nazaj na prejšnje polje z zakladom.

Igra se začne na polju „Jezik je ZAČETEK."

- Igralci svoje figure postavijo na začetno polje.
- Določijo, kdo začne.
- Kocko mečejo drug za drugim in se pomikajo naprej.
- Izpolnjujejo naloge, ki so zapisane na poljih z zakladom.

KONEC igre je na polju „Jezik je CILJ."

- Igra je končana, ko vse igralne figure prispejo na cilj.
- Nato igralci izpraznijo skrinjo zakladov in preštejejo, koliko zakladov so si priigrali skupaj.

Na svetu obstaja veliko jezikov in pisav:
„Ja" lahko povemo tudi tako:
1 jī hān (urdu) 2 ne (nova grščina) 3 da (ruščina)
4 naʿam (arabščina) 5 shi (kitajščina)